

ENTOMOLOGISCHE BERICHTEN

UITGEGEVEN DOOR

De Nederlandsche Entomologische Vereeniging.

No. 175.

Deel VIII.

1 September 1930.

Adres der Redactie:

DR. J. Th. OUDEMANS, SCHOVENHORST, PUTTEN (G).

INHOUD: Dr. A. RECLAIRE, Korte mededeeling omtrent eenige op Vlieland waargenomen insecten. — P. HAVERHORST, *Eidophasia messingiella* F. R., een voor de Nederlandsche Fauna nieuw Microlepidopteron. — Dr. A. C. OUDEMANS, Acarologische Aanteekeningen CIV.

De Bibliotheek der Nederlandsche Entomologische Vereeniging, Koloniaal Instituut, Mauritskade 62, Amsterdam, is geopend op werkdagen van 9¹/₂—12 en van 1—4¹/₂ uur, des Zaterdag slechts van 9¹/₂—12 uur.

Inzenders gelieven het door hen gewenschte aantal **extra-exemplaren** der E. B., of **overdrukken**, mits minstens 50 stuks, tegelijk met de inzending van hun manuscript aan te vragen.

Korte mededeeling omtrent eenige op Vlieland waargenomen insecten.

Omtrent de fauna van onze Noordzee-eilanden zijn zoo nu en dan mededeelingen verschenen, waarvan men een overzicht vindt in een publicatie van D. MAC GILLAVRY¹⁾ over de entomologische fauna van Terschelling. In aanvulling daarvan publiceerde ik²⁾ later een lijst over door mij op dit eiland waargenomen insecten en sinds dien zijn, voor zoover mij bekend is, geen eenigszins omvangrijke berichten omtrent op onze Noordzee-eilanden gevonden insecten verschenen, met uitzondering van enkele in de

1) Tijdschr. v. Entom. 47(1914), 89.

2) Entomol. Berichten 7(1926), 58.

literatuur verspreide notities, als b.v. de vondst van *Bledius furcatus* Ol. op Ameland door BROERSE.

Daar het waarschijnlijk wel mettertijd van belang zal zijn, het gepubliceerde materiaal samen te voegen, achtte ik het dienstig, mede te deelen hetgeen ik gedurende mijn verblijf op Vlieland van 18.8—1.9.1929 heb gevonden, te meer, daar omtrent de fauna van Vlieland weinig bekend is; de oudere schrijvers hebben meestal Vlieland niet apart vermeld.

Het verblijf werd begunstigd door fraai, doch in het algemeen zeer droog en warm weer. De meeste poeltjes en sloten waren uitgedroogd, zoodat van watervormen slechts weinig kon worden verzameld. Van de interessante groep der Liodiden kon ik er slechts op één niet te warmen avond een paar op te drogen gelegde wasch vinden, sinds dien door sleepen of andere vangmethoden geen meer.

Het Noordzeestrand leverde slechts betrekkelijk weinig stranddieren; bovendien bleek hun aanwezigheid, als gewoonlijk, zeer afwisselend.

Indien mijn oordeel niet voorbarig is, komt het terrein op Terschelling mij gunstiger voor, te meer, daar de flora er rijker is. Zoo b.v. gelukte het mij niet, *Apion limonii* K. te vinden; ik zag slechts enkele ex. van *Statice*, echter, het eiland is voor een kort verblijf nog rijkelijk groot. Het gevondene vormt natuurlijk slechts een klein onderdeel van de aanwezige fauna.

Dank zij de toestemming van het Staatsboschbeheer, mocht ik in de op Vlieland aanwezige boschaanplantingen verzamelen; zij lagen echter tamelijk ver van mijn standplaats verwijderd. Het zou zeer zeker interessant zijn, nauwkeuriger na te gaan, welke houtbewoners aan te treffen zijn, vooral ook gedurende een ander jaargetijde.

Zooals uit het overzicht zal blijken, heb ik soms vermeld, of een soort al of niet op Borkum is gevonden en wel aan de hand van het zeer uitvoerige overzicht van de fauna van Borkum, destijds samengesteld door O. SCHNEIDER¹⁾. Men gelieve echter te bedenken, dat dit overzicht reeds vrij oud is, zoodat sinds dien vermoedelijk aanmerkelijk meer soorten van Borkum enz. bekend zijn geworden.

1) Die Tierwelt der Nordsee-Insel Borkum unter Berücksichtigung der von den übrigen ostfriesischen Inseln bekannten Arten. Ab. Nat. Ver. Bremen 1898, XVI, H. 1.

Coleoptera. ¹⁾

Cicindela maritima Dej.

Notiophilus pusillus Waterh. Niet van Borkum en Terschelling vermeld. Slechts weinig in ons land aangetroffen.

N. germinyi Fauv. Ofschoon destijds niet door mij van Terschelling vermeld, is mij later gebleken, dat ik deze soort toch aldaar had aangetroffen. Deze soort (*hypocrita* Putz.) blijkt dus wel bij ons zeer verbreid te zijn.

N. biguttatus F. Niet van Borkum en Terschelling vermeld. Dat op Vlieland juist andere soorten gevonden zijn dan op Terschelling, zal wel alleen toeval zijn.

Elaphrus cupreus Duft.

E. riparius L.

Dyschirius arenosus Steph.

D. obscurus Gyll. Onder talrijke ex. werden 2 stuks gevonden met staalblauwe dekschilden alsmede een ex. van slechts 3 mm. lengte (vid. v. d. WIEL).

D. impunctipennis Daws.

D. salinus Schaum.

D. globosus Hbst.

Broscus cephalotes L.

Bembidion nigricorne L. Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

B. pallidipenne Ill. In groot aantal onder aangespoeld zeewier op zandige plekken aan het Zuiderzeestrand, ook ex. met ongevlekte dekschilden.

B. femoratum Stm. Niet van Terschelling vermeld.

B. fumigatum Duft. Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

B. assimile Gyll. Dito.

B. quadrimaculatum L. Dito.

B. guttula F.

B. lunulatum Fourcr. Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

Trechus quadristriatus Schrk.

Pogonus chalceus Marsh. Merkwaardigerwijze niet van Terschelling vermeld.

1) Nomenclatuur volgens A. WINKLER, *Catalogus Coleopterorum regionis palae-arcticae*. Weenen 1924.

Badister peltatus Panz. Tusschen helm van de eerste duinrij! Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

Harpalus (*Ophonus*) *seladon* Schaub.¹⁾

H. aeneus F. met de var. *semipunctatus* Dej.

H. neglectus Serv. Talrijk in graszoden op een begraasd duinterrein.

H. servus Dft. met de var. *maritimus* Schn.

Tetraplatypus similis Dej. Niet van Terschelling vermeld.

Bradycellus harpalinus Serv.

Dichirotrichus pubescens Payk. met de var. *beuthini* Geb.

Amara curta Dej. Niet van Terschelling vermeld.

A. aenea Dej.

A. lucida Dft. Niet van Terschelling vermeld.

A. tibialis Payk.

A. bifrons Gyll.

A. apricaria Payk. Met een ♂ van slechts 6 mm. lengte. Niet van Terschelling vermeld. De dieren waren in aantal aan het Noordzeestrand onder aanspoelsel te vinden, vermoedelijk opgewaaid!

Pterostichus minor Gyll. Niet van Terschelling vermeld.

P. diligens Stm. Dito.

Calathus fuscipes Goeze.

C. erratus Sahlb.

C. melanocephalus L.

C. mollis Marsh.

Synuchus nivalis Panz. Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

Demetrias monostigma Sam. Merkwaardigerwijze niet van Borkum en Terschelling vermeld.

Dromius linearis Ol.

D. melanocephalus Dej. var. *nigriventris* Thoms. Niet van Terschelling vermeld. In aantal geklopt uit op een begraasde duinvlakte voor de zeekeringen bestemde opgestapelde takkenbossen.

Metabletus truncatellus L. Niet van Terschelling en Borkum vermeld.

M. foveatus Geoffr.

Halipus apicalis Thoms. Deze soort geldt voor halophiel,

1). Det. Dr. SCHAUBERGER. De mededeeling van SCHNEIDER omtrent het voorkomen van *H. rufibarbis* op Borkum duidt wellicht op *seladon*.

werd echter door mij in een grooten zoetwaterplas (Nieuwe eendenkooi) gevonden, echter met eenige Corixiden, die eveneens wel voor halophiel gelden.

Hydroporus planus F.

H. pubescens Gyll.

Agabus bipustulatus L.

A. uliginosus L.

A. congener Thunb. 1) Niet van Borkum en Terschelling vermeld en in ons land nog slechts weinig aangetroffen.

Coelostoma orbiculare F.

Cercyon litoralis Gyll. met de *a. binotatus* Steph. en *ruficollis* Schilsk.

C. depressus Steph. Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

C. ustulatus Preysl. Dito.

C. bifenestratus Küst. Dito.

C. tristis Ill.

Hydrobius fuscipes L.

Anacaena limbata F. Niet van Terschelling vermeld.

Enochrus bicolor-halophilus Bed.²⁾

Chaetarthria seminulum Hbst.

Thanatophilus rugosus L.

Liodus dubia Kugel., met de *a. rufipennis* Payk. Zie inleiding.

Oxytelus laquetus Marsh.

O. sculptus Grav.

O. inustus Grav.

O. sculpturatus Grav. Alle 4 niet van Terschelling bekend.

O. tetracarinatus Block.

Platystethus arenarius Fourcr. Niet van Terschelling vermeld.

Bledius spectabilis Kr. Dito.

B. arenarius Payk. var. *subniger* Schnd.

Stenus boops Ljungh.

S. carbonarius Gyll. Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

S. latifrons Er. Niet van Terschelling vermeld.

Xantholinus angustatus Steph. Dito.

1) Det. VAN DER WIEL.

2) Det. d'ORCHYMONT.

X. glabratus Grav. Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

X. tricolor F. Dito.

X. linearis Ol. Opvallend is, dat van de 7 ex. slechts één duidelijk tot het type zou behooren, echter vertoonen alle bij sterke vergrooting met het binoculair (Ocul. 5, obj. 6) een duidelijke structuur op thorax en kop, zooals door GANGLBAUER in zijn „Käfer von Mitteleuropa” als zijnde karakteristiek voor het type vermeld wordt, er bijvoegend, dat type en var. *longiventris* Heer, ook wat dit kenmerk betreft, allerlei overgangen vertoonen. De in mijn verzameling aanwezige ex. van het type en die, welke men tot de var. kan rekenen, afkomstig uit het Gooi, Zeist, Beetsterzwaag, Spiez en Leipzig, vertoonen geen spoor van sculptuur, wel weer een ex. van Terschelling!

Philonthus politus L. Niet van Terschelling vermeld.

P. varius Gyll.

P. marginatus Stroem. Niet van Terschelling vermeld.

P. cruentatus Gmelin.

P. varians Payk. Niet van Terschelling vermeld.

P. nigritulus Grav.

Cafius xantholoma Grav.

Staphylinus olens Müll.

S. ater Grav.

Heterothops binotatus Grav. Niet van Terschelling vermeld.

Quedius rufipes Er.

Bolitobius thoracicus F. Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

Conosoma pedicularius Grav. met de *a. lividus* Er. Niet van Terschelling vermeld.

Tachyporus nitidulus F. Dito.

T. ruficollis Grav.

T. chrysomelinus L. Niet van Terschelling vermeld.

T. hypnorum F.

T. obtusus L. Niet van Terschelling vermeld.

Cardiola obscura Grav. Dito.

Gnypeta ripicola Kiesw. Dito.

Amischia analis Grav. Dito.

Atheta vestita Grav. Talrijk onder aanspoelsel aan de Zuiderzeekust.

A. atramentaria Gyll.

A. nigripes Thoms. Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

Aleochara bilineata Gyll. Niet van Terschelling vermeld.

A. bipustulata L. Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

Saprinus semistriatus Scriba.

S. aeneus F. met var. *immundus* Gyll.

S. metallicus Hbst. Geen dezer soorten zijn van Terschelling vermeld.

Opilo domesticus Stm.

Lacon murinus L.

Cyphon variabilis Thoms. Niet van Terschelling vermeld.

Heterocerus fenestratus Thunb.

H. hispidulus Kies.

Dermestes frischii Kugel. Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

Simplocaria semistriata F. Niet van Terschelling vermeld.

Meligethes aeneus F.

Nitidula carnaria Schall. Niet van Terschelling vermeld.

Micrambe vini Panz. a. *villosa* Heer. Dito.

Cryptophagus affinis Strm. Dito.

Atomaria bicolor Er. Dito.

A. ruficornis Marsh. Dito.

A. analis Er. Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

Olibrus aeneus F. Niet van Terschelling vermeld.

O. millefolii Payk.

O. corticalis Panz. Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

O. affinis Strm.

Stilbus atomarius L.

Lathridius nodifer Westw. Niet van Terschelling vermeld.

Enicmus minutus L.

E. transversus Ol. a. *alutaceus* Rtt. Niet van Terschelling vermeld.

Corticaria pubescens Gyll. Dito. Uit de bij *Dromius* vermelde takkenbossen in groot aantal geklopt. Of deze soort werkelijk tot de fauna van Vlieland behoort, is wellicht nog twijfelachtig, daar de takkenbossen geïmporteerd zijn. SCHNEIDER vermeldt van Borkum alleen een var. van deze soort in weinige ex.

C. longicornis Hbst. Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

Corticarina fuscata Gyll.

C. truncatella Mannh. Niet van Terschelling vermeld.

Melanophthalma transversalis Gyll.

Typhaea stercorea L.

Coccidula rufa Hbst.

Rhizobius litura F. Tusschen graswortels. Niet van Terschelling vermeld.

Scymnus suturalis Thunb. met de a. *limbatus* Steph. Dito.

S. bipunctatus Kug. a. *nigricans* Ws.¹⁾ Dito.

Adalia 10-punctata L. met a. *guttatopunctata* L.

Coccinella 7-punctata L.

C. 11-punctata L. met a. *9-punctata* L. en *confluens* Haw.

In groot aantal als vrijwel de eenige insecten op de groote zandplaat zuidwestelijk van het eiland, ook op een cadaver van een zeehond.

Chilocorus bipustulatus L. Niet van Terschelling vermeld.

Rhinosimus planirostris F. Niet van Terschelling vermeld, ook niet van Borkum. Uit de bij Dromius vermelde takkenbossen in groot aantal, dus wellicht geïmporteerd?

Lagria hirta L.

Cteniopus flavus Scop.

Melanimon tibiale F.

Phaleria cadaverina F. Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

Onthophagus nuchicornis L. Niet van Terschelling vermeld.

Geotrupes spiniger Marsh.

G. vernalis L. met a. *insularis* Schn.

Aphodius rufipes L.

A. fimetarius L.

A. aestivalis Steph.

A. nitidulus F. In aantal in menschenfaeces. Niet van Terschelling vermeld.

Oxyomus sylvestris Scop. Dito.

Anomala aenea de G. (*dubius* Scop. bij WINKLER; alleen doode ex.)

Pogonochaerus hispidus L. Niet van Borkum en Terschelling vermeld. In aantal uit de bij Dromius vermelde takkenbossen, dus wellicht geïmporteerd?

Cryptocephalus fulvus Goeze.

1). Det. KORSCHESKY te Berlijn.

Galerucella calmariensis L.¹⁾ Niet van Terschelling vermeld.

Crepidodera ferruginea Scop.

Manthura chrysanthemi Koch.

Psylliodes marcida Ill. Niet van Terschelling vermeld; in groot aantal op *Cakile*, doch alleen op enkele planten.

Aphthona euphorbiae Schrank. Niet van Terschelling vermeld.

Longitarsus pratensis Panz.

L. jacobaeae Waterh.

Cassida rubiginosa Müll.

C. nebulosa L. Niet van Terschelling vermeld.

Otiorrhynchus ovatus L.

Strophosomus melanogrammus Forst. Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

Sitones griseus F. Dito.

S. flavescens Marsh.

S. hispidulus F. Niet van Terschelling vermeld.

Trachyploeus bifoveolatus Beck. v. *tessellatus* Marsh.

Niet van Terschelling en Borkum vermeld. Evenals in het Gooi, alleen ex., die tot de var. gerekend moeten worden.

Cneorrhinus plagiatus Schall. a. *parapleurus* Marsh. Alleen doode ex.

Phytonomus punctatus F. Niet van Terschelling vermeld.

P. trilineatus Marsh. Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

Rhinoncus castor F. Niet van Terschelling vermeld.

Ceutorrhynchidius troglodytes F. Dito.

Ceutorrhynchus erysimi F. Dito.

Balaninus cerasorum Herbst. Niet van Borkum en Terschelling vermeld. In aantal in het „Boomenland” en bij de nieuwe eendenkooi op els, die dus, zoo niet de, dan toch één der voedselplanten is.

Tychius flavicollis Steph. Niet van Terschelling vermeld.

Orchestes testaceus Müll. Dito.

Rhampus pulicarius Herbst.

Apion carduorum Kirb.²⁾ Niet van Terschelling vermeld.

A. pubescens Kirb.

1) Van hier af nomenclatuur volgens den *Catalogus Col. europ. etc.* van HEYDEN, REITTER & WEISE, 1906.

2) Det. H. WAGNER te Berlijn.

A. sanguineum Deg. Niet van Terschelling vermeld.

A. frumentarium Payk.

A. nigritarse Kirby.

A. flavipes Payk.

A. dissimile Germ.¹⁾ Niet van Terschelling vermeld.

A. curtirostre Germ.

A. marchicum Hbst.

A. ononis Kirby¹⁾. Niet van Terschelling vermeld.

A. loti Kirby¹⁾.

Gelijk uit de tabel blijkt, zijn van Vlieland diverse soorten vermeld, die nog niet op Terschelling zijn aangetroffen, terwijl het omgekeerde ook vaak het geval is. De eenige gevolgtrekking, die hieruit te maken valt, is die, dat de fauna van beide eilanden nog zeer gebrekkig bekend is. Wat de fauna van Borkum betreft, merkwaardig blijft, dat aldaar b.v. *Bembidion saxatile* Gyll. is gevonden, een soort, die nog niet uit ons land bekend is geworden.

Hemiptera-heteroptera.²⁾

Gnathoconus picipes Fall. Aan graswortels.

Odontoscelis dorsalis F. met de f. *deserta* Stichel met de larven (laatste stadium?) niet zeldzaam in het zand aan de wortels van grassen en lage kruiden. Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

Sciocoris cursitans F. Ter zelfder plaatse als de vorige.

Corizus parumpunctatus Schill. met de f. *rufus* Schill. en de f. *subspeciosus* Schum. Vooral de nominaatvorm talrijk van grassen gesleept. Volgens recente mededeelingen³⁾ zouden *rufus* en *parumpunctatus* toch wel degelijk goede soorten zijn.

Myrmus miriformis Fall. Op grassen, macropteer en brachypteer.

Chorosoma schillingi Schill. Dito.

Nysius thymi Wlff⁴⁾. Van allerlei lage kruiden doch niet van thijm.

Cymus claviculus Fall. Ter zelfder plaatse. Niet van Terschelling vermeld.

1) Det. H. WAGNER te Berlijn.

2) Nomenclatuur volgens B. OSHANIN, Katalog der paläarktischen Hemipteren. Berlijn 1912.

3) Vgl. H. PRIESNER. Allgem. Zeitschr. f. Entomol. 21 (1926), 174.

4) BLÖTE vid.

Geocoris grylloides L. Een brachypt. ex. in een duinkuil naast een doode meeuw. Ook onder *Ononis repens* gezien. Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

Heterogaster urticae F. Imago 20.8, larve 22.8 op *Urtica*, beide met donkere sprieten, gelijk een ex. van Soest¹⁾.

Rhyparochromus praetextatus H. S. Niet van Borkum en Terschelling vermeld, wel van Texel.

Pionosomus varius Wlff. Aan graswortels.

Plinthisus brevipennis Latr. Brachypt.

Stygnocoris pedestris Fall. Onder droge grassen aan wortels.

S. fuligineus Geoffr.

Peritrechus nubilus Fall.

Trapezonotus arenarius L., meer macropt. dan brachypt., aan graswortels op droge plaatsen.

Gonianotus marginepunctatus Wlff. Op zeer droog terrein.

Drymus brunneus Shlb. Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

Scolopostethus affinis Schill.²⁾

Berytus minor H. S. Niet zelden aan de wortels van *Carex* en grassen op droge plaatsen, alle brachypt. Een paar ex. met een scherp begrenste donkere vlek op de achterhelft van het halsschild. Niet van Terschelling vermeld.

Metacanthus punctipes Germ. In aantal met het groene laatste larvestadium 19-21.8 op *Ononis repens*. Ook de nog geheel versche imagines zijn groen. Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

Piesma maculata Lap. In aantal op *Chenopodium spec.* in een verwaarloosd moestuintje.

Acalypta parvula Fall. Eenige macropt. ex. op 1.9 aan den voet van helm. SCHNEIDER vermeldt den macropt. vorm nog als groote zeldzaamheid van Borkum; zij is echter sinds dien in ons land herhaaldelijk aangetroffen. De habitus van de macropt. doet aan *Monanthia* denken, waarop SAUNDERS zeer terecht wijst.

Ploiariola vagabunda L. Uit de bij *Dromius* vermelde takkenbossen geklopt, met de var. *pilosa* Fieb., die wel op versche ex. duidt. Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

1) A. RECLAIRE, Entom. Berichten 7 (1929), 433.

2) H. C. BLÖTE det.

Nabis major Costa. Onder lage planten en tusschen helm, alle macropt.

N. limbatus Dhlb. 1 brachypt. ex. 18.8 onder *Galium verum*. Niet van Terschelling vermeld.

N. flavomarginatus Schltz. Brachypt.

N. ferus L. Macropt.

N. rugosus L. Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

Anthocoris nemoralis F. met de var. *austriacus* F. (niet van Borkum en Terschelling vermeld) en *superba* Westh., die volgens GULDE op onuitgekleurde ex. betrekking heeft.

A. nemorum L. Gemeener dan de vorige.

Triphlebs majuscula Reut. Van lage planten. Niet van Terschelling vermeld,

Lycocoris campestris F. Uit de bij Dromius vermelde takkenbossen geklopt. Niet van Terschelling vermeld.

Pithanus maerkeli H.S. Brachypt. Niet van Terschelling vermeld.

Phytocoris varipes Boh. Niet zelden op en onder lage kruiden en grassen. Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

Adelphocoris lineolatus Goeze met de var. *implagiatus* Westh. op *Chenopodium*. Det. dubieus.

A. quadripunctatus F. Niet van Terschelling vermeld.

Calocoris norvegicus Gmel. met de var. *atavus* Reut. De var. niet van Terschelling vermeld. Op *Chenopodium*.

Lygus pratensis L. var. *gemellatus* H.S. Voor zoover mij bekend, nog niet uit ons land vermeld. Door de overheerschend groene kleur zou men deze op het eerste gezicht voor een der groene *Lygus*-soorten houden. Ook niet van Borkum vermeld.

Stenodema calcaratum Fall.

Notostira erratica L.

Megaloceraea (*Trigonotylus* bij OSHANIN) *psammaecolor* Reut. 20.8 eenige ex. op bijna uitgebloeide helm.

Trigonotylus ruficornis Geoff.

Pilophorus clavatus L. Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

P. confusus Kbm. Beide op elzen, waarop ook mieren (*Lasius*).

Blepharidopterus angulatus Fall., o.a. op els. Niet van Terschelling vermeld.

Orthotylus rubidus Put. var. *moncreaffi* Dgl. Sc. talrijk op *Halimus portulacoides* en *Artemisia maritima*.

Onychumenus decolor Fall. Van een dorre grasplaats. Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

Megalocoleus molliculus Fall. Niet van Borkum en Terschelling vermeld.

Macrotylus paykulli Fall. Dito. Talrijk op *Ononis repens*.
Psallus roseus F. Niet van Terschelling vermeld.

Plagiognathus chrysanthemi Wlff. Uit een begroeide vochtige greppel.

Microsynamma bohemani Fall.

Gerris thoracicus Schumm. In een zeer klein poeltje.

G. gibbifer Schumm. Niet van Terschelling vermeld.

G. lacustris L. Dito.

Haldosalda lateralis Fall. var. *eburnea* Fieb. Onder wieren aan het Zuiderzeestrand.

Acanthia orthochila Fieb.

A. saltatoria L.

Notonecta halophila Edw. 1 Ex. in een grooten plas (Nieuwe eendenkooi, zoetwater).

Beschouwt men een serie van deze soort naast een van *glauca* of *furcata*, dan bemerkt men, dat bij *halophila* het achtergedeelte van het halsschild min of meer dof is. Onderzoekt men dit gedeelte bij eenigszins sterke vergrooing, dan bemerkt men, vooral onder het binoculair (ocul. 5, obj. 4x), dat de dofheid door kleine verhevenheden wordt veroorzaakt, die bij *glauca* en *furcata* niet of veel minder te zien zijn. Als een secundair kenmerk ter onderscheiding van *glauca* en *furcata* is m.i. dit kenmerk goed te gebruiken.

Corixa geoffroyi Leach. Ter zelfde plaatse.

C. panzeri Fieb.¹⁾ Niet van Terschelling vermeld, tenzij het *atomaria* Fieb. genoemde ex. op *panzeri* betrekking heeft.

*Arctocorisa*²⁾ *linnei* Fieb. Ter zelfder plaatse.

A. striata L. Dito.

A. falleni Fieb. Dito. Niet van Terschelling vermeld.

A. distincta Fieb. Ter zelfder plaatse.

1) Vid. T. JACZEWSKI. Deze heeft voor eenigen tijd BUTLER's opvatting aangaande *C. affinis* en *panzeri*, die 2 goed te onderscheiden soorten zijn, kunnen bevestigen in een uitvoerige publicatie, *Polskie pismo entomologiczne* 5 (1926) 212.

2) Volgens de nieuwere opvattingen moet dit genus nu weer *Sigara* heeten.

A. moesta Fieb¹⁾. Eén ♀ in een zeer klein poeltje.

A. fabricii Fieb. Dito. Volgens de nieuwere opvattingen moet deze *nigrolineata* Fieb. heeten, die niet als var., laat staan als spec. prop., doch = *fabricii* te beschouwen is.

Callicorixa praeusta Fieb.²⁾ Niet van Terschelling vermeld. In den bovenvermelden grooten plas in groot aantal.

Cymatia coleoptrata F. Niet van Terschelling vermeld.

Aangaande het al of niet voorkomen van de Hemiptera op Vlieland of Terschelling geldt hetgeen achter het overzicht der Coleoptera werd gezegd. SCHNEIDER vermeldt nog een paar interessante vormen van Borkum, nl. *Stygnocoris pygmaeus* Sahlb. en *Nabis boops* Schiödte, die niet of onzeker uit ons land bekend zijn, dus wel van de eilanden te verwachten zijn.

Hemiptera homoptera. ³⁾

Megophthalmus scanicus Fall.

Philaenus spumarius L.

P. lineatus L.

Dicraneura flavipennis Zett.

Thamnotettix sulphurellus Zett.

Deltocephalus striatus L. var. *sulphurellus* Kb.

D. distinguendus Boh.? (immatuur).

Aphrodes histrionicus F.

A. bicinctus Curt.

Psyllidae. ³⁾

Livia juncorum Latr.

Psylla foersteri Flor. Uit de bij Dromius vermelde takkenbossen.

Orthoptera. ³⁾

Forficula auricularia L.

Labia minor L.

Formicidae. ⁴⁾

Myrmica scabrinodis Nyl.

M. sabuleti Mayer.

1) Vid. JACZEWSKI. Bijna mijn geheele door mij voor *moesta* gehouden inlandsch materiaal blijkt tot *castanea* Thoms. te behooren, een soort, die tot dusverre als een zeldzame bergvorm was beschouwd en niet uit ons land bekend, zelfs eigenlijk ook niet van hier te verwachten was.

2) Alle ex. vid. LUNDBLAD. Geen enkel ex. behoort tot de var. *wollastoni*, die overigens thans als spec. propr. wordt beschouwd. Entomologisk Tidskrift 1927, blz. 57.

3) H. C. BLÖTE det.

4) AUG. STÄRCKE det.

M. laevinodis Nyl.
 Lasius niger L.
 L. fuliginosus Latr.
 Tetramorium caespitum L.
 Formica fusca L.

Hilversum, Juni 1930.

A. RECLAIRE.

====

**Eidophasia messingiella F. R.,
 een voor de Nederlandsche Fauna nieuw
 Microlepidopteron.**

Van deze nog niet in ons land aangetroffen vlindersoort werd in Juni 1929 een exemplaar gevangen aan den oever van de rivier de Mark bij Breda, op eene plaats, waar de voedselplant, *Cardamine amara* L., bittere veldkers, groeide.

STAUDINGER-REBEL en SPULER geven op, dat de soort in geheel midden- en noord-Europa voorkomt, behalve in Frankrijk, Nederland en het hooge noorden. Toch geloof ik niet, dat wij hier met een voor Nederland nieuwen immigrant te doen hebben. De eerst thans gedane ontdekking als inlandsche soort komt mij voor, veeleer te moeten worden toegeschreven aan ééne of meer der volgende oorzaken:

1° *Cardamine amara* is ten onzent vrij zeldzaam;

2° Deze plant groeit op moerassige, in den regel moeilijk bereikbare plaatsen;

3° De soort lijkt bij oppervlakkige beschouwing zeer veel op de bekende, fraaie *Adela croesella* Sc., en zou daarmee verward kunnen zijn geworden. Van deze soort is echter *Eidophasia messingiella* te onderscheiden o. a. door de aanmerkelijk kortere sprieten, zoowel als door de rechtuitstekende, gebaarde palpen, met opstaand, gladbeschubd eindlid.

Het exemplaar berust in mijne collectie.

Breda, April 1930.

P. HAVERHORST.

====

Acarologische Aanteekeningen CIV.

Kleemannia nov. gen. — C. F. KLEEMANN, de schoonzoon van A. J. RÖSEL VON ROSENHOF, is algemeen bekend;